

Womhaj Bóh!

Číslo 40.
6. okt.

Číslo 5.
1895.

Serbske nježelske kopjenka.

Wudawaju so kóždy kobotu w Smolerjez knihicziščetni w Budyščinje a šu tam dostać sa štwórtlětnu pšchedplatu 40 ny.

17. nježelu po šwj. Trojizy.

Jap. štutki 17, 23: Nětko wam ja teho šameho Boha pšchipowjedam, kotrehož wy nješnaječe, a jemu Božu šlužbu činicze.

Teho Boha čhysche Pawoł wschēm ludžom w Athenje pšched woczi stajicž a wopišacž, kotrehož i nich žadny jenicžki dotal nješnaješche, čhysche jim wo tym Bošy předomacž, kiž bě šo čłowjekam i tym šjewiž, šo bě jim šwojeho šyna i nješješ na semju dač.

S tym bě čhynł Bóh wschēm prajicž: „Šchtóž sechze mje pošnacž a sešnacž, tón pohladaj na tuteho mojeho šyna a wobhladaj šebi jeho šwěru. Kajkiž je tón, tajki šym ja šam wschón. Pohladaječe jemu do woczow. Kajkiž je tón do woczow lubošny, pšhecželny, dobročizny, šmilny, tajki šym ja šam tež. Redžbujče na to, kajki bě tón žiwy, — tajkich čhu ja waš wschěch mječ. Šchtóž wam mój šyn wraji, to wicitzy činicze, a hdžež waš wón powjedže, do tam džicze wschitzy šobu i nim a ša nim. S njeho móže kóždy wohladacž, kajki šym ja pšhecžimo wam šmyšlěny; šchto šebi wot waš žadam, a hdže čhu mječ waš šdowjedženych.

Tuteho wěrneho Boha je Pawoł derje šnal, jeho, kiž čhze wschědnje i nami se wschěmi žiwy byčž, a kiž čhze, šo byli my i žyšej dušchu jemu žiwi a i nim šjenocženi. Wón pak je tón Bóh, i kotrymž šmě kóždy powjedacž a rycječž, kaž doměrne džěčo se šwojim lubowanym nanom, a pšched kotrymž šmě kóždy šwoju wutrobu wotkryčž, na kotrehož šmě šo kóždy i pošnym doměrenjom špuschječž

a šo wschón jemu podacž. Nikomu šo wón žyšy nječžini, a nochze nikomu šdaleny wostacž.

W Athenje na torhoščežu je šwjaty Pawoł dale takle předomal: Wschón tón šwět, na kotrymž šmy tu žiwi, je wot Boha šestworjeny. Se šwojim móžnym šłowom je Bóh wscho tole i holeho ničeho šestworik. Ššam wot šo wschón tónle šwět nastal njeje, njeje tu tež wot wěčnosčeže šem, ale wscho ma tu šwój wěšty špocžatk, šměje pak tu tež junu šwój wěšty kónž, a šawostanje tu tak dołho wscho tajke, kajkež jo pšched šobu widžimy, doniž budže šo wjeršchnemu Bohu špodobacž, jo hinašcho pšhestworicž.

Dale: Tón Bóh, kiž je wschón tónle šwět šestworik, je pšche wschón šwět wyšoki a wulki. S lubošču šdžerži wón wschón šwět a šchtož šo na nim hibje a žiwi, wón pak tež čłowjekow šudži. Šchtóž je tu po Bošy žiwy, dostanje šwoju dobru rjanu mšdu, ale šchtož je njedobry, Bohu njepošlušny, dostanje ša šwoju winu šwoje šašlužene pošhoštanje. Šwochi a štajnje je Bóh wschēm dušcham bliški, kěžbujče šwěru na to, kajki je čłowjek po duchu žiwy, kajke ma požadanje, po kajkich pucžach kóždy kšodži. Tajki Bóh wón nišdy žadny njeje, kiž był šo na wotpočžink wupošhnył, kiž był pšhestal šo wo šwojich čłowjekow štaracž, a kiž čhynł wschěmu dacž hičž, kaž sechžylo hičž, — ně, ša wišo a ša kóždžicžkeho šo wón štara a kóždeho wón se wschěj šwěru se šwojej dobročiznej ruku wodži.

Dale jich Pawoł powuczi: Wschēm čłowjekam, njech šu žiwi tu abo druhdže, šo ta šama jena krej pšches

jich žilki žórli, a wschitzy šu tu, kaž byli bjes šobu ródne džěczi s jeneho nanoweho doma, šu potajkim wschitzy bjes šobu šbratseni a šesotšeni, duž dyrbja šo tež wschitzy bjes šobu štajnje lubowacz a čješćicž, kaž šo ródni bratšjo a ródne šotry bjes šobu lubuja, a jedyn dyrbi tu druhemu s čžištej wolu škuzicž.

Nichtó šebi to nihdy ženje nješmyšl, šo byt wón wošebnišči a lepšči, dužli jeho šušod abo něchtó jemu zusy. Pšched Bohom wschitzy jenat wjele płacžimy. Njerjekn ženje nichtó šam pšči šebi: „Ššwój najbližšči a najlubšči šym ja jenicžkemu šamemu šebi“, — ně, kohož wohladasch, kóždeho drugeho, šameho tebi zuseho a nješnateho, měj ša šwojeho bližšcheho a wopokaž jemu twoju dobrotu a lubošć.

Dale šawol takle wučješche: Šchtóž šo Bohu nješpošluchny wopokaže, tón s tym hrěch čžini. Še šwojim hrěščenjom pať ludžo šami šebje kaža a škaža, a še šwojim šlym hrěščenjom ščehnje šebi kóždy hrěšcher Bože kšostanje a šatamanje šam na šo. Domiž nješbudžecze še wscheho šwojeho hrěščenja wumoženi, šwoštanjecze nješšbóžni ludžo. Ššwój hrěch šebi nichtó šam domodacz njemóže, njemóže šebi jón tež še šwojeje dušche wučžišnyčž.

Alle našch šbóžnik móže jón kóždemu s wutroby wutorhnyčž. Komuž jón wón hišcheže s jeho dušche wutorhnyč njeje, tón je tu hišcheže na šwojej dušči kšory a ma šwoju čžezku winu a ušsu na šebi.

Takle je šwjaty šawol Athenskim ludžom na torhošćezju štejo předomat a wschěm wažne šłowczka do šwědomnja dorěczat. Nješch pať jeho šłowa tež nam wschěm s nowa do dušche a do šwědomnja šadóndu a we naš žiwe woštanu. Twój žiwy wěrnny Bóh pať njewoštai tebi ženje žadyn nješnaty, ale twój lubny šnaty, wot tebje čžješćeny a kšwaleny do wěcznošćez!

Ahwalmy šnješa, kaž šo škuschy,
Čžješćimy jeho s wutrobu.
Wodžakuj šo, luba dušcha,
Bohu, temu wješšchnemu.
Bjes kónza je jeho huada,
Bjes kónza wón na naš hlada
Še wšchej horzej lubošćezju,
Mochze špomnicž na winu.
Wěcznu kšwalbu jemu prajcže,
Bože škutki pošbėhajcže,
Čžješćezze jeho wulku šmilnošćž,
Ašwalcže: wón ma móž a šylnošćž.

Macž a šym.

S čžahom, kotryž rano šaje s hłowneho měšta wotjědže, bėch šobu jěť. Wón na štajiji šasta a ja špodžiwny podawť wohladach. Bur, mlody šylny muž, na rukomaj šturu macžerku nješješche; kotraž bėšche šwojej šuchej ruzy twjerdže wošolo jeho šchije položka. Špodžiwny podawť! Muž a žona — wonaj móžeshtaj mandželštaj byčž — šo še štarej rožžohnuju ju wošoščeshtaj a šlyšchach wutrobne šłowa a štrowjenja s jich rta.

„Božemje, macžerka, pšchindžezze derje domoj! Nješdaj jej padnyčž, pošluchaj, Wšylemo!“

„Njeměj štarošćez! Božemje, šano, božemje, šana!“ a štara žona hubje hibasche a s hłowu šiwasche, ale šchtož praji, nješšrošymich.

Wonaj dyrbješhtaj še mui do wosa, hđžez bėšche došćž ruma.

„Šow, šow, mój pšcheczelo!“ ja wolač, a šan, mlody mandželški, kotryž mje přeni šašlyšcha, kšěťšje bratrej praji, kiž macžerku nješješche: „Šchěťšje, Wšylemo, kšěťšje, tam w tym wosu je rum, čžakaj, tón knjes popomha, kšěťšje, ale wobhladniwje! Takle, macžerka, nětko božemje. Džerž šo prawje, macžerka, da-li Bóh,

na šašowohladanje!“ A macžerka na šwojeho šymowym klinje s šchepotazyw hłowom šawola: „Božemje, džěczi! Bóh pošohnuj waš!“

Šchafnat durje šaprašny. šana wonka šteješche a macžeri šiwasche a šan hišcheže wolašche: „šladaj prawje, hdyž s wosa dže w u.“, a čžah wotjědže.

Bur šebi pót s woblicza trěješche a lubošćiwje k štarej žonje na rukomaj praji: „šak wam je, macžerka, šedžicze tak derje došćž?“

„Čžičezze derje, Wšylemo, čžičezze derje!“ štara žyle čžiče praji a potom šchafnat pšchindže. „Wój mataj tola dwaj šilletaj?“ šo mojeho šušoda woprašcha a s njedowěrenjom na njeho pohlada.

„šedyn ša macž a jedyn ša muje. šow štej.“

„Nješadžicze šturu žonu na šawku?“ praji šchafnat.

„Šso džakuju, ně“, bėšche wotmolwjenje a jako šo šchafnat s ramjenjemi ščahuju šo k druhim wobroczi, šo ja mlodeho bura woprašchach: „Šchto je štarej žonje?“

„Šchto jej je? šaj, knježe, šchto čžzu na to wotmolwicž? šeta tu šu. Macž pšchezo bėle šłabnje a tola hišcheže pšchěštara njeje, halke dwaj a šydomdžezčacz. Wona bėšche wot malošćezze jara šucha. Alle wot loňšchoh' šeta wona tak wotebjera, šo mi to pšches wutrobu režze. šewat w wutrobje štrowa a štajnje wješčela a šłošchna“, wóťšišcho: „Nješ' wěrnno, macži, pšched šchtyri a kšiznczi šetami nošcheschćezze wy mje? Bėšche to tež čžezki, tón hólž?“

Macžerka šo šašo šmješesche a bur dale powjedasche: „šaj, knježe, to šo tak pšchemenja; najpředy štari mlodych a potom mlodži štarych nošcha.“

„Něť drje k jenemu proščorej do u. s wašchej macžerju jědžecze?“

„Ně, knježe, to šo molicze!“ šo bur šmješesche. „Proščorjo macž tošchcu čžinicž njemóža, to pola naš kury čžinjā, a wone derje nješčera. Ně, našch šekar praji: Dobru jědž a nadžiju nješšhubicž a duchowny praji: Mašche žiwjenje traje šydomdžezčacz šet a hdyž wyšoko pšchindže, wóšomdžezčacz šet, a hdyž je krašnc bylo, je přoza a šchiwda bylo; a macž je tak šmėrom kaž džěcžo, kotrež do loža dže. ša šebi na to pomyšlicž njemóžu, to je šrudna wěž. Bóh čžyť mi macžerku hišcheže dolho šdžeržecž!“ — šašo wóťšišcho: „Ně, macži, woštancze jeno šmėrom s hłowu na ramjenju ležo; to bėšche dženkša ša waš šaje rano štawacz. Abó čžezcže s woknom won hladacz? — šak to kšěťšje dže, nješ' wěrnno? šlaj, tajki kolik — nimo je. Šchto budže twój štary pšcheczěl šěr prajicž, šo šcže šo hišcheže junkrócž na želešizy pšchewješta? Widžicze mlyn? šedyn, dwaj, šti, nimo je.“

Macžer šo džiwajo ruzy pošbėhny a šřeczniwy bur dale powjedasche: „Wój s wotpohladom še želešizy jědžemoj, to macž hišcheže rad junkrócž w žiwjenju čžyšche. Wšy bydlimy w š. a kóždy džer by řekalo: šak šo tež po želešizy wješje? — Nětko je šan, mój bratr, zyhelniški mišchr w blištojezi. Wón je džělo doštal a je šo s šanu woženit, kotraž bėšche dolho hižo jeho njewješta. Wot teho čžasža by řekalo: šak tam šan a šana bydlitaj! hdy by čžlowjek to wohladacz mohť! — Najpředy šebi na ničžo wošebite póbła njemyšlach, ale došelž šo pšchezo šašo wo tym powjedasche, k macžeri prajach: Wó, macži, čžeho dla tež niž? Wona šo šmješesche a praji, šo drje s teho ničžo njebudže; ale ja s šekarjom porěczach, a tón šo tež šmješesche a praji: „šdyž štara žona tak rad čžze, jej wěcžezze nješeschodži, ale wy dyrbicze šobu, Wšylemo.“

„Šchto šebi wo mui myšlicze, knjes šekarjo? ja prajach.“ — a nětko šo mlody muž wutrobnje šmješesche — „wón móžesche tola wjedžecž, šo macžerzy šamej nješnych dat pučžowacz. šizo pšched dwėmaj šetomaj wjazy kšodžicž njemóžesche a ja dyrbjū ju nošhcz rano s loža do štola a wječor je štola do loža; hdyž je wonkach řjenje, do šahrody; a džiwno je, šo ju nichtó tak prawje njenošy, kaž ja.“

„Alle to bėšche tola čžezki kšřť džěla ša waš, tak s tej štarej žonu s š. do u. čžahnyčž“, ja prajach.

„Kšřť džěla, knježe? kšřť džěla?“ bur šawola a na jeho wobliczu bėšche pošnacž, kaž by prajicž čžyť: nětko čžzu tebi junkrócž něšchto druge wupowjedacz: „Šo bu wona po narodže mojeje najmlodjšchezze šotry s wudowu a šo dyrbješche ša šchtyri džěczi še šwojimaj šuchimaj rukomaj wschitko šama wobštaracz a to, šchtož tam bėšche, hromadže džeržecž, hlejczze, to bėšche kšřť džěla! Šo je nam šchtyrjom je šłowom a še škutkom w boha- bojajnošćzi, w lubošćzi a džělawošćzi předy šchla a šo je nam s Bohom w čžješćzi wullich woczahnyla; hdyž wy wo džěle řeczicze, to je džělo. ša čžzu wam něšchto prajicž: bjes našchezze maleje,

bučeje maczerki njeby wot naš nicžo bylo; ale Bohu temu Anjesej budž dzał! — našcha macz je to swoje cziwila.“ Wón so bliže ke mni řyđe a cziho praji: „Sa řym lutherski; řchto wy řeže, to ja njewem; ale řchtořkuliz řeže, reformirski abo katholicki, w tym mi přchihlořujeeže: řo macz, kotraž je tak kaž našcha řa řwoje dźeči prořyła a dźelala a pod Bořim wodženjom na nich řwojeje přchihlořnosjeje ani řa tuto ani řa přchihodne řiwjenje řkomdžila njeje, junu meřtna namaka přched Bořim trónom.“ — Sa ř hłowu řchahęch a přchi řebi myřlach, hacz maczerka njeřena wot řwojeho řyna a w jeho rukomaj wotpoczujō kaž dźečzo přchi maczernej wutrobje nětko hižo přjedy woptawa njebieřte wjeřela — a řlōnczko tak jařnje řwęczeře, a mřla beřche řo řhubila — a teř wřcha mrořota w mojej duřchi beřche řo řhubila.

Wótije řahwiřda. Wy beřchmy w U. Sa řdobnemu řhnej ř maczerku won wupomhach; ja jeho na druhi cřah cřakajo na řawzy ředžo wohladach, tak maczerku na wřcho ředžbliwu řeřini, řchtoř beřche rad hiřcheže junřrocž widžecž chzyla.

W tych wofomirujenjach je jich wjele na tōn řpodřiwny podawř hladalo. Bohuřel beřchu bjeř nimi tajzy, řiz řo řmęjachu; ale ja tola widžach, řo jich najwřazy něřchto druhe cziwjeře — něřotři njenuřnu řobuřelnořež a ja? — woprawdže, ja bych najradřcho řtaru macz ř řwojeje wutrobje cziřchęzał.

Bjes řchiza njem'že řchęeř'jan byež.

Řlōř: řchtoř cřini Bōh, wřcho dobre je.
 Bjes řchiza njem'že řchęeř'jan byež,
 řchto chzeřch ty, cřlōwčze, byež?
 Bōh řpytanoh' chze tebe mečz.
 řdyř chzeřch řo jemu lubiež,
 řsy luby jom'; dha teř hiřom
 Wōn pořchwika cze ruče:
 řlaj, to řu Bože puče.

Bjes řchiza njem'že řchęeř'jan byež,
 řlaj, to je Boža wola;
 řo dyrbimy řchiz, niřu mečz,
 řsu Bože dary tola:
 řdyř Bōh tak chze, dha njech tak dže,
 Wōn ř lubej ruku dele
 řam wřchitko dele řežele.

Bjes řchiza njem'že řchęeř'jan byež,
 řchiz wueři tebe modlicz,
 ře wot řwētneho wotčahnyež
 A ř řeřuřej cze wodžicž;
 řdyř přchindže rař, jōn njecřřř řař'
 řjecz wot řo ř hordej myřlu,
 řchiz řđerži twōju duřchu.

Bjes řchiza njem'že řchęeř'jan byež,
 řchiz dyrbi tebe řbudžicž
 ře řpanja, ř hřeřom wutorhnyež;
 řak dyrbjeli řo řtrōžicž,
 řdyř ř węcžnořeři niř hotowi
 ře řpanja budža trubicz
 A ř řudženju nař řbudžicž.

Bjes řchiza njem'že řchęeř'jan byež,
 řchiz wueři hřeři řidžicž
 A Bōha prawje lubo mečz
 A njeřo rady widžicž:
 řwēt řahinje, Bōh wōřtanje,
 řo wopomř, luba duřcha,
 řchto ř řbōžnořeři czi řluřcha.

Bjes řchiza teř ja nochzu byež,
 řchtoř řežele Bōh, chzu nořnyež,
 řa wřcho chzu ř jeho ruki mečz,
 řo to chzu Bōha prořnyež;
 řchtoř pořežele, to dobre je,
 řuř jako jeho wěrný
 řchiz nořnyež chzu ja řwěrný.

Teřakowa pruha.

— Damaskon je jene tych ř najřtarschich meřtow řwēta a wam, lubi cřitarjo wōřebje ř noweho řestamenta řnate. řam meřeřche nařch řnjes řhryřtuř teř řwojich wěřjazych, kotrychž chzysche řaul, teřdom hiřcheže řhryřtuřowy njepřchęzel, přchęeřchacž a jimacž. Nětk tam dawno turkowski řultan řnjeři a řchęeř'janow tyřchi a přchęeřeha.

Do tuteho meřta přchindže mlōdy ryczeř a řhodžeřche po jeho řahach horje a dele, doniz řo do bazara, wicžneje řařy, njewiny. řo je dořha, wuřfa řařa. řa wōbęmaj bokomaj beřchu řhlamy přchi řhlamach, řiz řwoje řjanořeže pořařowachu. řařch ryczeř pař džeřche nimo nich, přchetoř jeho myřle džeřchu na tōn džel torhōřchęza, hđzež řo brōnje přchedawachu. řam jeho wōeřko potom te wřchelate brōnje wōbhladowawřche a řo na nich wjeřeleřche. řubjernje dželane brōnje namakachu jeho řpodobanje. řlōncžnje wōn do jenyh řhlamow řařtupi. „Měř budž ř tobu!“ tak wōn po tamnym wawřnju wifowarja pořtrowi. „Teř ř tobu měř!“ řo tamny podřakowa.

„řchto by mōj řnjeř wot řwojeho niřkeho řlužobniřa pořadař?“ řo wifowar woprařcha. „řaj mi řajki teřak, řajkež řo w tutym meřeže dželaja, prawy řamaskonřki teřak!“ „řajleřpřchi teřak, kotryř mam, a řobu najleřpřchi w tutym meřeže czi přchinjeřu“, tak jemu řřečniwy řamascjan lubjeřche. ře řamirujeneho řařchęza wubra wōn teřak. Mlōdry worzel, ř wudypanymi arabisřimi řchpřuchami, řo wřchōn blyřfotawřche.

„řruhuřmōj, hacz je dobry“, rjeřny ryczeř, teřak w řwojeje ruzy wōbhladujō. „řobry“, řurka wotmolwi, „řajkež řu teřaki prořetow. řruhuř!“ řuř řhibny ryczeř teřakowy wōtry řōnz a cžeřnjeřche jōn ř wulfej mozu přchęzo bōle do řōla, doniz řōnzaj hromadu njęřtorřařchtaj. Nětko ryczeř wōtry řōnz pomalōm puřchęzi. řōn jařnje řabrincza. řruha be řo radžilo.

řo řakle je jena pruha“, ryczeř ř nowa řapocza. „řiřcheže dwē pruhy řtej, řiz dyrbitej řo řpytacž.“ „Teř tej budžetej řo derje wōřtacž;“ řupz wotmolwi. Wōn poloři řylnu deřku na blido řhlamow, na deřku pař wulki řeleřny hōřdž. řyczeř ř teřakom řo řahnawřchi rubny a přcherubny hōřdž a řarubny teř hiřcheže řluboko do deřki. řeřak bu wucžehnjeny a niř prořch řchęeřbiřny njebe na nim widžecž. řeho řeř njebe přchęř to ničo czeřpřl.

„řobre“, ryczeř rjeřny, „rařny a twjerdy je teřak, řo mōžu řeleřo přcherubnyež, ale je wōn teř tak wōtry a řeřny, řo mōže wihel wōlny dželicž?“ „řōj řo mnu ř řezy“, džeřche řupz. řak woteřdžeřchtaj hromadže ř wodže. „řtuř na tutōn řamjeř w řezy, nimo kotrehoř řo řōlny řonja“, řařařche řurka, „a džeřž jim břit napschęeřiwō!“ Wōn řam džeřche řuř wuřche řorje a cziřny tam wihel wōwčeže wōlny do wody. řako tōn ř teřakej přchindže, bu rořřeřnjeny a řluwawřche nětko na dwōje dželeny po wodže dele. řpokojeny na to ryczeř rjeřny: „řwōj teřak je pruhi wōřtal, wōn je dobry.

řak řuchu přched czařami dobre řamaskonřke teřaki pruhowane. řodomne pruhi ma přchęzo hiřcheže řōždy řchęeř'jan wōřtacž, hacz je jeho wēra dobra a prawa. řchetoř tu řeřa najpřjedy, řo řhibowacž a pořhilecž dacž přchęř Bōzu mōžnu ruku. řchtoř to njewē, řo je to řnjesowa ruřa, řiz jeho tak řhibuje hacž do prořcha dele, tōn řo wobara a přchęeřiwja kaž řarao, řiz hordže řečzeřche: „řchto je tōn řnjes, řo dyrbjal ja jeho hlořej pořluřchny byež?“ řle wřchitko přchęeřiwjenje je podarmo. řjebudžicęe řo tōn teřak řhibowal, dha budžicęe řo pod ryczeřjowej ruku rořlamal, a potom njeby přchihodny byl. řdyř řo cřlōwjeř nochze řhibowacž pod Bōžu ruku, dha jemu jeho řpječzowanje tola ničo njepomha; wōn řo rořlamje. řotom wōn řadny wěrný řchęeř'jan njeje. řrawy řlužobniř teho řnjesa da řo řhibowacž, přchetoř wōn wē, řo budže řnjesowa ruřa jeho řařo puřchęicž, řaj, jeho potom po wuřchicž, kaž řo řořeř řta, jako bu ř jařtwa puřchęeny a druhi řa řralom řeřinjeny.

řa druha pruha je řeleřna pruha. řa nař pořařuje na nuřu řiwjenja, řiz je twjerde a řrute kaž řeleřo. řle řchęeř'jan njeřmē řo teř přchęř najwjeřřchu nuřu přchewinyež dacž, řaj, wōn njeřmē w nej ani řaneje řchłōdy na řwojeje duřchi wřacž, ale dyrbi řo řhroble přchedobnyež. řchetoř řnjesowa ruřa řařo je, řiz jeho wjedže a jeho teř přchewjedže. řeho dla mōže wōn wřchitku nuřu řmuřliwje přchewinyež a řwojeje wēře wōlacž dacž, kaž něhdy řř řta řideonowyh řwěrnnyh wōlachu: „řu řnjesowy njecž!“

řlōncžnje je hiřcheže řečza pruha řbyřtna, pruha ř wōlnu. teřak je, řiz řeleřo přcherubje, ale wōlnu njęřamōže přcherubnyež. řak je teř něřotry řchęeř'jan, řiz dyře řo přchęř niřu řhroble

pischebije, ale hdyž so jemu śwětny lóschť mjehki a lóžli napscheczíwo stupi, da so wón wot njeho pschemóz. Duž so tu hatle prawy fischeščíjan pokáže, kiž w slych a dobrych dnjach žiwjenja wudžerži; pschetož jich wjele wjazy je panylo psches dobry čas hač psches sly čas. Strašneho hoborskeho Goliatha mlody Davit porašy, ale psches Uriašowu šlabu žonu abo wjele bóle psches lóschť swojeho czěla pschińdže tón khróblu ryczeř t padej. Teho dla reka: we wschitkich spytowanjach wobstacž, we wschitkich pruhach wutracž, potom dostanjemy wot Boha Knjesa to šwědeženje, so šmy jeho prawi wuczomizy, a s tuthym šwědeženjom nowe mjeno, kotrež nihtón njesnaje, hač tón, kiž jo dostanje. Duž wudžerž!

Najlěpscha brón a kublo.

Zemu brón ja pušchecžić njecham,
S njej so hrěcham wobaram,
Mam s njej njepscheczelow t šmėcham,
Zesufa so džeržu šam.

Zedyn polkad njem'že rubicž;
Schto je, kiž jón wojnje mi?
Moja šbóžnosć reka wěricž
Do Knjesa, kiž pomha mi.

Zedyn hród so njeje dobył:
Zesuf moja nadžija!
Sa šym šebi jón pak dobył,
Kónž je wscheho bėdženja.

Zene durje wotewrjene,
Schto chze mi je samknyč tu?
Hdyž je mój čas dopjelujemy,
Psches nje t wěcznom' mērej du.

E. S.

Wodacž je kralowski stuf.

Bohanški kral da šebi ra row napišacž: „Ženje nješym nikoho prjedy khostal, doniž nješym jemu schtyri krcěž wodal, pschetož husto šym so kał, so šym khostal, ženje pak, so šym wobhnadžil.“ Druhi kral čitajše tuto rowowe napišmo a wone so jemu derje spodobajše. Haj, to bėšche tež nėscho kralowske.

Wjele wjazy hnady a wodawanja pak je tón kral wopokasał, kotremuž je Pontius Pilatus na kšich napisał: „Zesuf Nazarenški, židow kral“, a na kotrehož row je napišane: „Zesuf je živy.“ Kał husto drje je wón w tych dnjach, hdžež bė na semi, šwojim kšiwidnikam a njepscheczalam wodal! hač budžišche tež khostacž mohł, dha jo tola ženje njeje činil, kšiba jenož se šwjatym šłowom. A kał husto je wón wot teho čaša šem hnadu wopokasał! Wóžesč wuprajicž, kał husto šy šam tuteje hnady potrebeal a so nadžesč, so šy ju dostał. Se to nětko wjele, hdyž dyrbiš pschezo šašo wodacž a woprawdže wodajš? Kral hnady je to pschitasał a to je kralowske činjenje.

Sbožownaj dwaj.

Nawoženja pschińdže po šwoju njewjestu, kotruž chyzsche na reje wjejež. Ale ta mējšche runje nusne, kšoru, kšudu šušodžinu hladacž, kotraž na druhim boku kšěže bydlesche. Ma, Šilža, nješy pschezo hiščeže hotowa? Wós wonka steji a čaka.“ „Ach, mój luby“, wotmolwi njewjesta, „psched pol hodžiny chyzch hieč, so woblekacž, duž šajachu staru, šlabu šušodžinu šašo kaž hižo husto, widliščeža. Štyfkuje wona po mni wolajše. Šchwatajzy bėžach t njej a pomhach jej do loža. Sa šym jenicžka we domje, kiž móže jej pomozna byč. Wodaj mi, mój lubowany! Mēra a wješela dženska na rejach žaneho mēla njebych. Tola so twojej woli podam, šwoblekana na reje šym bėry.“

Duž nawoženja se šbožownym wóčkom na šwoju njewjestu hladajo s mišym hłowom praji: „Moja luba Šilža, ja šebi s rejow žyle ničzo njescžinju. Myšlach šebi jenož, so je tebi lubo; hdyž pak šy ty tudy pschi kšoroložu šbožownišcha hač na rejwanškej lubi, dha so Bohu ja to džakuju, so je mi tajku luboščiwu njewjestu wobradžil. Powišu twoju draštu s mērom šašo na hođžil, ty so mi we wschėdujazej draščje wjele lēpje spodobajš. Tudy pak mašch te pjenješ, kotrež bėch ja naju šhromadne wješele na

tón wječor postajil; te šy twoje.“ Nadoštna njewjesta džakownje pschistaji: „Tvoj dar naložimój ja naju wbohu, kšoru šušodžinu“.

Evangelijon w Španiskej a Portugalskej.

Evangelijon w Španiskej a Portugalskej, hdžež ma naj-čezšche polo štkowanja po žylej Europje, tam, hdyž tež pomalu, tola pak wējše a na šwēšelaze wajšnje do přėdka krcži. Kónž hapleje teho lēta mējšche so w Lissabonje duchowna šhromadžina ewangelskich duchownych t šhromadnemu pošylujenu. W Madridže, w hłownym mējšče Španiskeje, hdžež njebojashy Š. Šliedner štkuje, njeje bohuzel pschezo hiščeže t šałoženju ewangelskeje wošady dōjšlo. Tola nadžija je, so pschi nēčžišchich wobštejnoscžach bėry t tajkemu šałoženju dōndže. W Barzelonje wošadne žiwjenje špěhuje. Sa ewangelska wošada je šnajmjejšcha wo 100 dušchi narosła; tež je ewangelska šchula šałožena, kotruž hižo 20 džēcži wopytuje. A twarej žyrwje je nahladny pjenješ nahromadženy. W Malaya je wot novembra šańdženeho lēta ewangelska wošada šałožena. W Lissabonje wobšteji wot lēta 1761 wošada s žyrwju, šaru a pohrjebnišchekom a licži nēhdže 750 dušchow. W Amorje w Portugalskej šy portugalszy wobšedžerjo šabritow šchulu ja šwojich nēmskich džėlacžerjow natwarili, w kotrež so 40 džēcži wot ewangelskeho duchowneho rošwucžuje a so njedželu Boža šlužba wotbywa. Wly temu džėlu bohate žohnowanje ja pschichod čšchjemy.

Sozialdemokratiske bratrowstwo.

W Barlinskej šabrizy džėlachu lucži šozialdemokratiszy „towašchojo“. Tom pytasche s ašyla ja pušchecženyh jatych (wot Barlinskeho mēšchěžanskeho mišionstwa šałoženeho) wustupjenu, džėlo. Wón bėšche šam tež šozialdemokrata. Ale jeho towašchojo, kotřž hewal to šlowo „bratrowstwo“ wótšje došč do šwěta trubja a w šwojich nowinach so nawolacž njemōža, kał šlė so s jatymi šakhadžuje, njechachu s nim ničzo čžinicž mēč, dofelž bėšche w jaštwje šedžal. Zemu ničzo druhe wysche njewošta hač do ašyla mēšchěžanskeho mišionstwa wot šozialdemokratije tak jara hanjeneho so šašo podacž a tam wo štronje „kšudych a hubjennyh“ (wo šwojich šozialdemokratiskich towašchach) a wo bratrowštwje wot nich jemu wopokasanym šebi wošebite myšle čžinicž.

Něšto t rošpominanju.

Posledni džėn pschebnywanja na kraju bėšche pschischol. Muž so žony woprašcha: „Schto je najrjenšche na našchim žylm pučowanju?“

„So móžu šašo domoj pučowacž“, wotmolwi žona.

Muž so šmējšche a s hłowu kšchajšsche. „Hdyž budžemoj domoj, šcho budže škōncžnje juntrōčž najrjenšche?“ so wón dale prašchēšche.

„So móžemy woprawdže domoj pschińcž“, wotmolwi žona.

Šabritski džėlacžer, kiž džėšche čžichi a šrudny bjes mēra a trošchta šwój pučž, dofelž jemu w bjesbōžnosćži pschecžinjene lēta mlodošče na dušchu palachu; a pola kotrehož bėšche wschitko rēczenje hač dotal tak malo pomhale kaž čžėlu lēkarštwu, liščit wot swojeho knjesa dosta, so dyrbi w 5 hodžinach na kontor pschińcž.

„Ab, šcho waš ke mni wjedže?“

„Wy šče mje tu šlasal.“

„Wy mi po tajkim wēricže, so je to moja kruta myšl byla, hdyž waš t šebi šlasach; nětko mam porucžnosć na waš wot nětko, kotryž waš t šebi šlaja a kotremuž hiščeže bóle na wutrobje leži, so pschińdžecže. Tu čžitaježe: „Bječe ke mni wschitzy, kiž wy šprōžni a wobčēženi šče; ja chzu waš wofšchewicž.“

Kaž ja psches liščit, tak rēcži tón Knjes Zesuf psches bibliju t wam. Hdyž wy mi wēricže a mje pošluchacže, čžeho dla niž wjele pscheczelnišcheho šbōžnika?“

Wotmolwjenu džėlacžerjowe bėchu horze šylsy. Wón je nawuknył temu so dowēricž, kotryž pošutnym hrěchi wodawa.

Sa na kōždy pad tym njepšchilšojuju, kotrymž so s teho šwěta won chze; to je tola nēšcho krašne, we wēre živy byč a štkowacž.